

Lluçanès

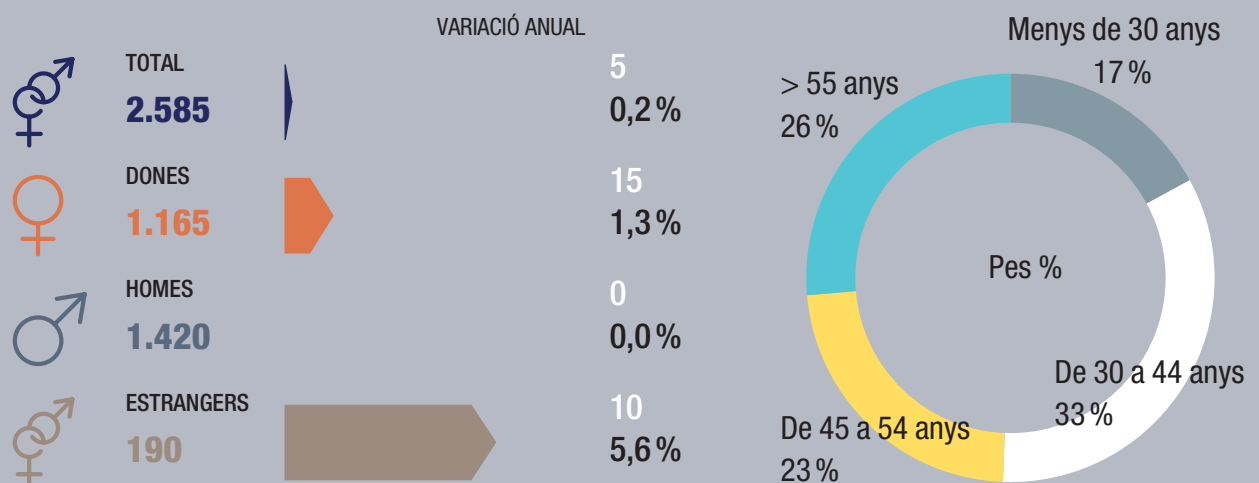

Resum executiu

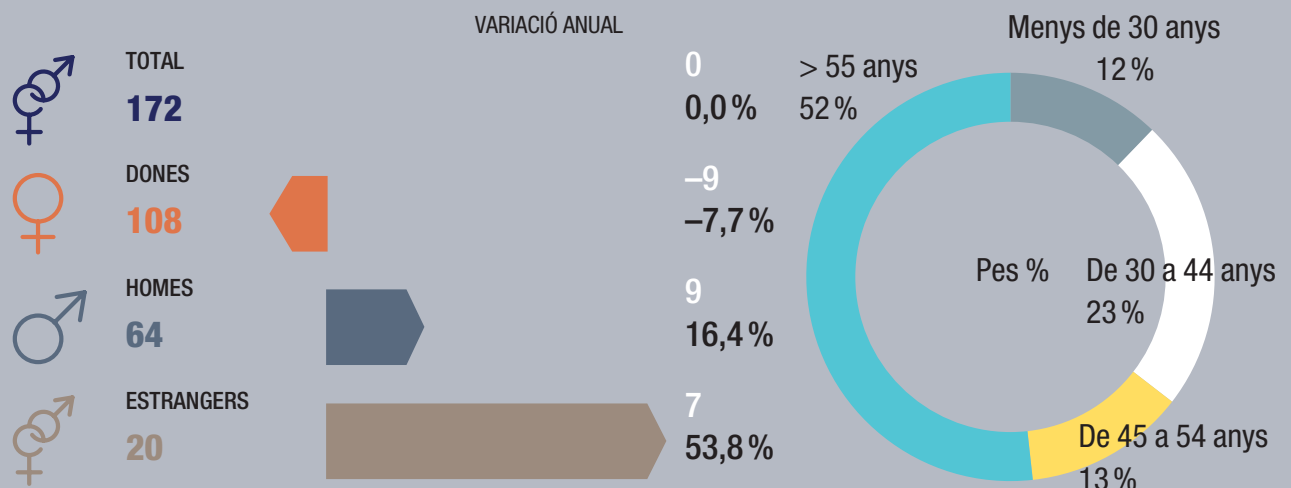
La dimensió mateixa de la comarca del Lluçanès té un efecte directe en l'evolució dels indicadors socioeconòmics analitzats, amb una marcada variació relativa quan es produeixen lleugers canvis en termes absoluts. Per a l'any 2023 ha tingut un comportament comparativament moderat en la majoria d'indicadors respecte a la resta de comarques, que contrasta amb el marcat dinamisme de l'any anterior. En aquest període, el nombre de persones aturades registrades s'ha mantingut estable (0,0%), replicant l'evolució provincial, però amb un important repunt entre els homes (16,4%) i sobretot entre les persones amb nacionalitat estrangera (53,8%). La taxa d'atur resultant continua essent la més reduïda de la província, del 6,2%, gairebé tres punts per sota de la taxa provincial (9,1%).

S'esmoreix molt l'augment de l'ocupació registrada resident, que creix un 0,2%, molt per sota de l'increment de la província (2,4%). Per contra, els llocs de treball tenen una evolució positiva, creixen un 2,4%, ritme molt similar al provincial (2,5%), i amb un increment tant del treball assalariat (2,9%) com del treball autònom (1,6%). A diferència del conjunt de la demarcació, el teixit empresarial experimenta una destacada reducció (-5,4%). Pel que fa a l'activitat turística, es manté l'oferta, però la recaptació tributària al llarg de l'any es redueix. El comerç, que té una oferta limitada a la comarca, registra una evolució negativa tant en nombre d'establiments com en superfície de venda.

Població ocupada registrada resident a la comarca. IVT 2023

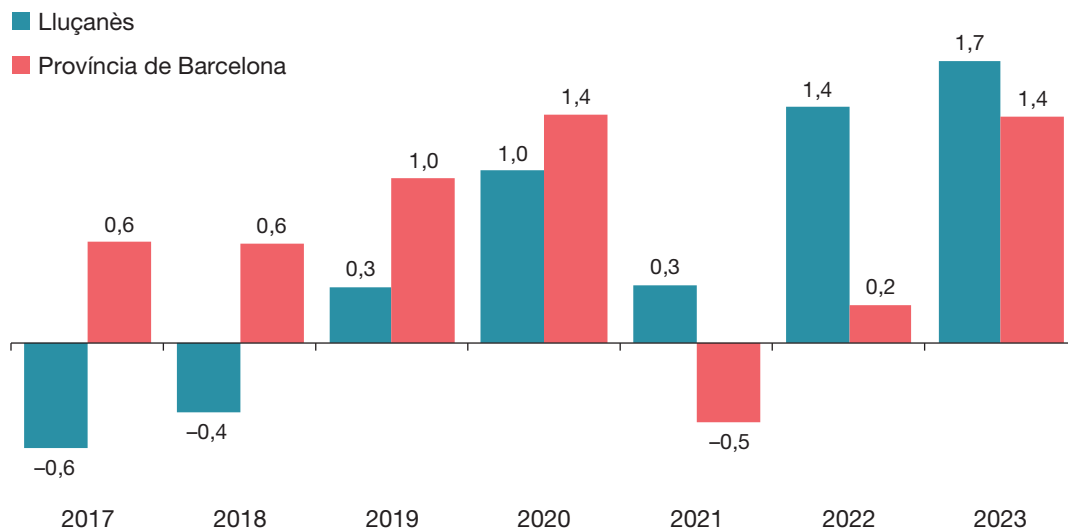
Població aturada registrada resident a la comarca. IVT 2023

La comarca més jove de la província, el Lluçanès, té una superfície de 226,6 km², és la segona comarca barcelonina més petita després del Barcelonès, i representa el 2,9 % de la superfície de la demarcació. Està formada per 8 municipis amb una superfície mitjana de 28,3 km². Prats de Lluçanès n'és la capital.

Gràfic 1

Taxes de variació de la població total, 2017-2023 (en percentatge)

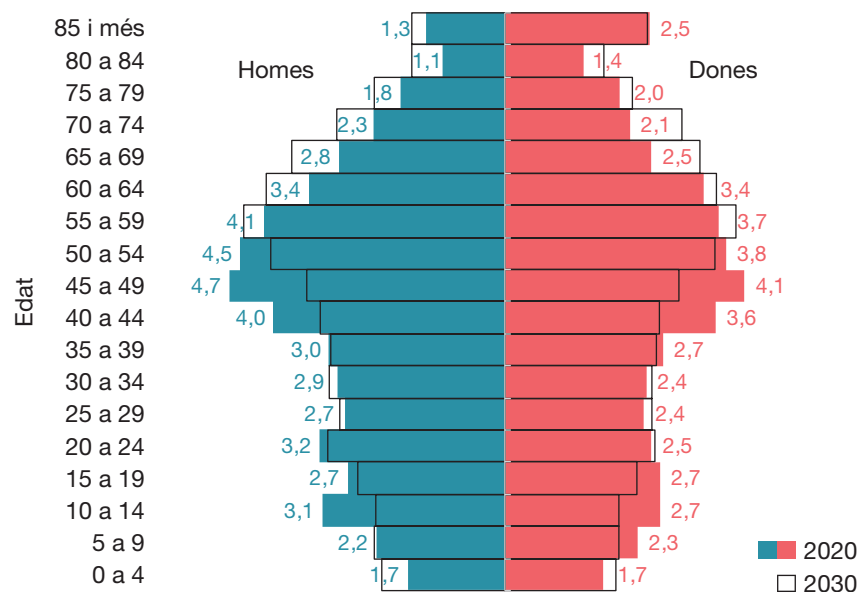

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

La comarca del Lluçanès suma un lustre de creixement de població continuat (vegeu el gràfic 1), i l'any 2023 hi ha 5.681 **habitants**, un increment de l'1,7 % en un any, el segon increment més destacat entre les comarques barcelonines, i per sobre del creixement registrat al conjunt de la província (1,4 %). Cal destacar que és una de les dues comarques on augmenta la població en tots tres grans grups d'edat analitzats. És la comarca que més creix en població menor de 16 anys (3,3 %) i major

Gràfic 2

Piràmide d'edats del Lluçanès 2023-2033 (en percentatge)

El Lluçanès enllaça cinc anys de creixement continuat, i és una de les comarques més dinàmiques en termes de població en aquest darrer any, gràcies a l'important augment de població d'edat més avançada i de població jove.

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

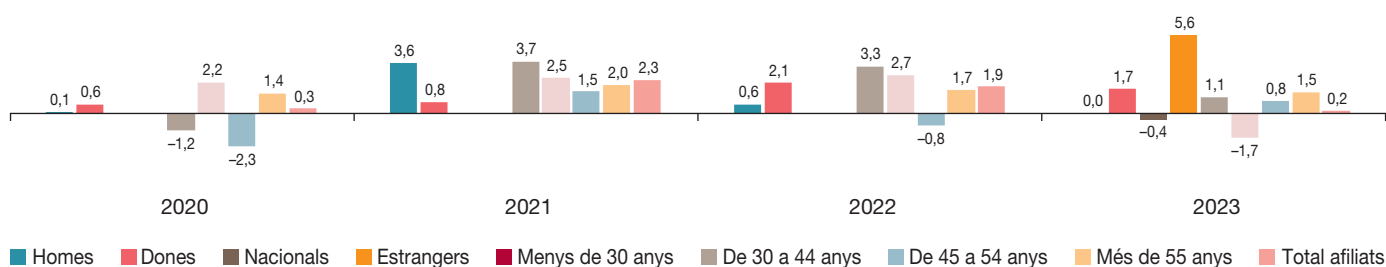
Comparativament amb la resta de comarques, el creixement de la població ocupada resident el darrer any és discret (0,2 %), i s'esmorteeix el ritme de creixement dels dos anys anteriors.

de 64 anys (3,8 %). La població amb nacionalitat espanyola s'incrementa un 0,5 %, mentre que l'estrangera ho fa al ritme més elevat de totes les comarques, el 18,8 %, especialment la població amb nacionalitat nigeriana (80,0 %) i colombiana (83,8 %). En aquest darrer any es guanya població a set dels vuit municipis, i on més s'esdevé és a Lluçà (12), Olost (16) i Prats de Lluçanès (53). Només es perd població a Alpens (-7).

La font de dades del VAB, l'Anuari Econòmic Comarcal, del BBVA, encara no incorpora les dades referents a la comarca del Lluçanès l'any 2023. L'ocupació registrada de la població resident (vegeu el gràfic 4) ha experimentat un tímid creixement (0,2 %) el darrer any, molt per sota del conjunt de la província (2,4 %) i de l'increment registrat a la comarca els dos anys previs. Per grups d'edat, gairebé tots presenten una evolució positiva discreta; de fet, és la comarca on l'ocupació menys creix entre les persones majors de 54 anys (1,5 %), i on menys ho fa en els grups de menors de 30 anys i de 45 a 54 anys (1,1 % i 0,8 %, respectivament). El grup de 30 a 44 anys experimenta un descens en aquest període del -1,7 %. L'any finalitza amb un total de 2.585 persones ocupades residents a la comarca.

Gràfic 3

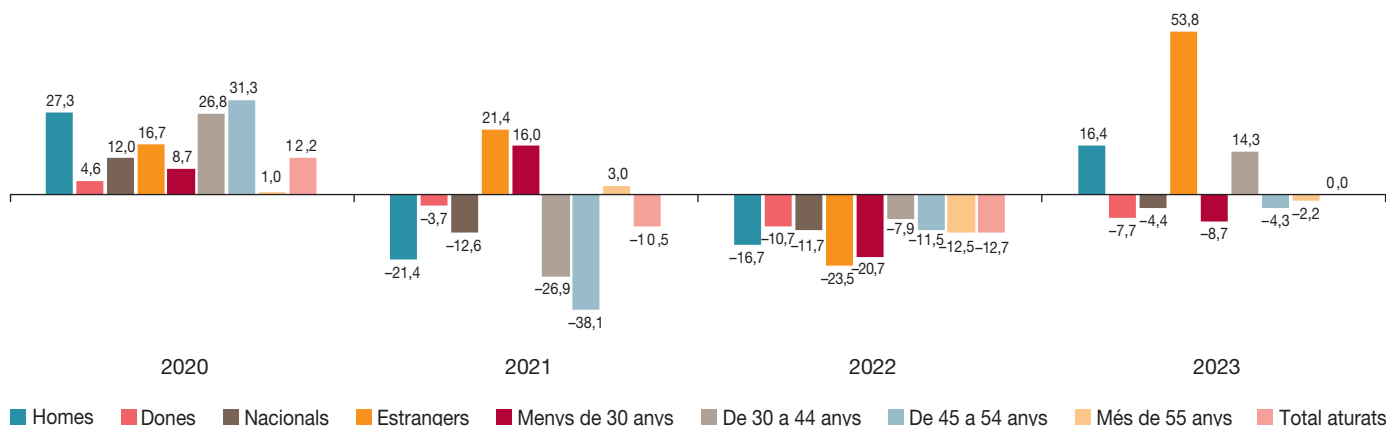
Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada. Lluçanès (en percentatge)

Font: Programa Hermes basat en dades de l'Idescat

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població aturada registrada. Lluçanès (en percentatge)

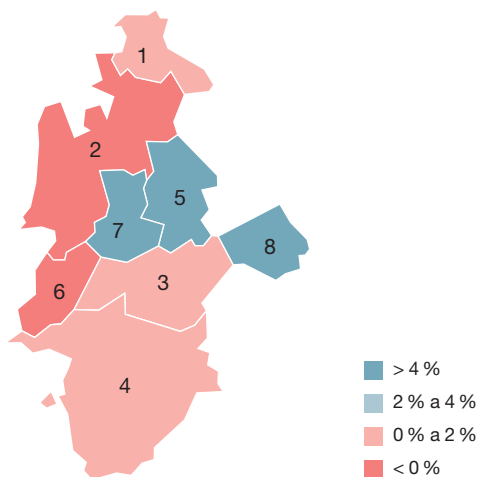
Font: Programa Hermes basat en dades del Departament d'Empresa i Treball

En aquest període, l'atur registrat (vegeu el gràfic 5) s'ha mantingut en les mateixos valors que un any abans, 172 persones aturades (0,0 %), un comportament molt similar al que presenta el conjunt de la província (0,0 %), si bé evidencia la important frenada en la reducció de l'atur respecte als dos anys anteriors. La taxa d'atur, però, continua essent la més baixa entre totes les comarques barcelonines, del 6,2 %, 2,9 punts percentuals per sota de la taxa provincial (9,1 %).

Per sexe, la caiguda es concentra en l'atur femení (-7,7 %), enfront d'un augment significatiu de l'atur masculí (16,4 %). En el cas de l'atur segons la nacionalitat, l'evolució ha estat també notablement diferent, entre la població nacional es redueix un -4,4 %, mentre que en el cas de la població estrangera l'augment és molt considerable, del 53,8 %. Segons els grups d'edat analitzats, l'atur es redueix entre les persones amb edats a partir dels 45 anys, i especialment entre els menors de 30 anys (-8,7 %). En canvi, augmenta entre les persones de 30 a 44 anys (14,3 %). Per sectors d'activitat econòmica, l'atur baixa a la indústria (-4) i sobretot a la construcció (-9), però augmenta a l'agricultura (3) i als serveis (8).

Mapa 1

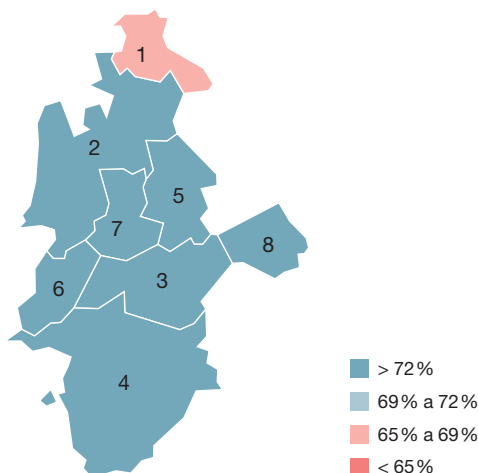
Variació de la població ocupada registrada.
Lluçanès, 2023 (en percentatge)

La incidència de l'atur al Lluçanès continua essent reduïda, amb una taxa d'atur del 6,2 %, però amb augments considerables en alguns col·lectius, com els homes i la població d'origen estranger.

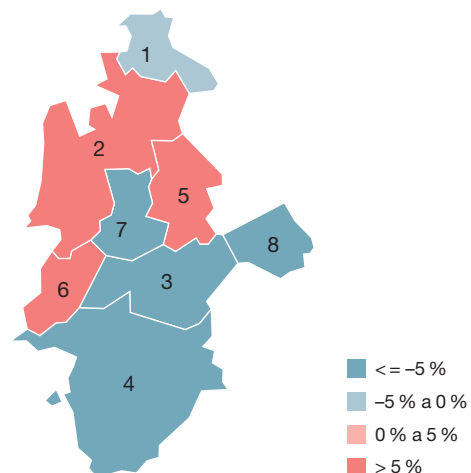
Mapa 2

Taxa d'ocupació registrada.
Lluçanès, 2023
(en percentatge)

Mapa 3

Variació anual de l'atur registrat.
Lluçanès, 2023
(en percentatge)

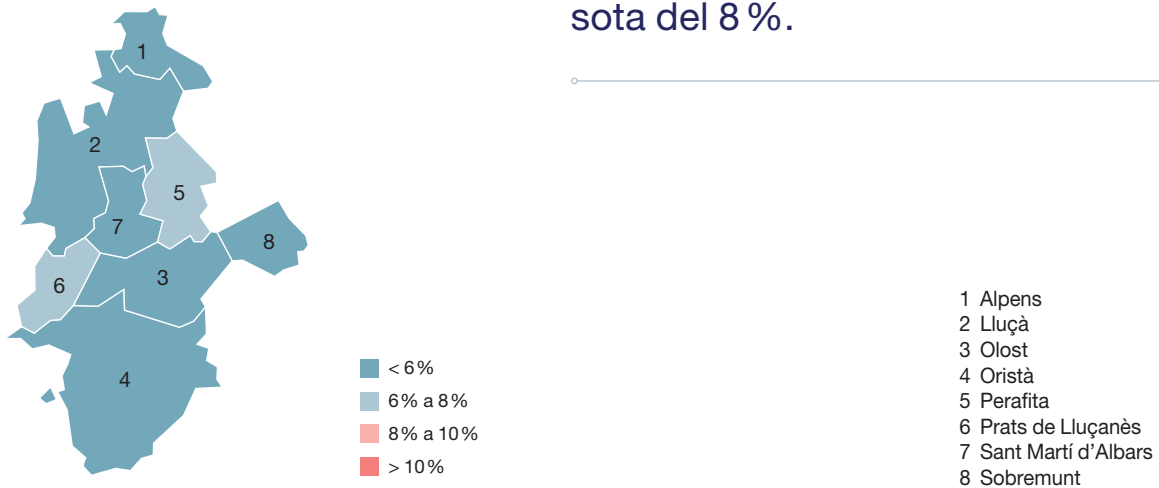

Mapa 4

Taxa d'atur registrat. Lluçanès, 2023

(en percentatge)

El nombre de persones ocupades residents creix a tres dels vuit municipis, i gairebé tots ells presenten una taxa d'ocupació superior al 70 %. L'atur es redueix a quatre municipis, i tots tenen una taxa d'atur reduïda, per sota del 8 %.

El nombre de **llocs de treball** (treballadors de les empreses de la comarca, hi resideixin o no) presenta una evolució a l'alça. La comarca té 1.900 llocs de treball en acabar l'any 2023, 45 més que l'any anterior (2,4 %), un ritme molt similar al marcat pel conjunt de la província (2,5 %). El comportament ha estat positiu en ambdues modalitats de treball, amb un increment del 2,9 % en el cas del treball assalariat, i de l'1,6 % en el treball autònom (el segon més important entre les comarques barcelonines).

La variació interanual dels llocs de treball (vegeu el mapa 5) ha resultat positiva a cinc dels vuit municipis de la comarca, i l'increment ha estat destacat a Olost (6,6 %), Alpens (9,1 %) i Sant Martí d'Albars (10,7 %). En termes absoluts el major increment s'ha donat a Olost (40). A la banda contrària, tres municipis perden llocs de treball, concretament Prats de Lluçanès (-2,4 %), Lluçà (-6,3 %) i Sobremunt (-16,7 %).

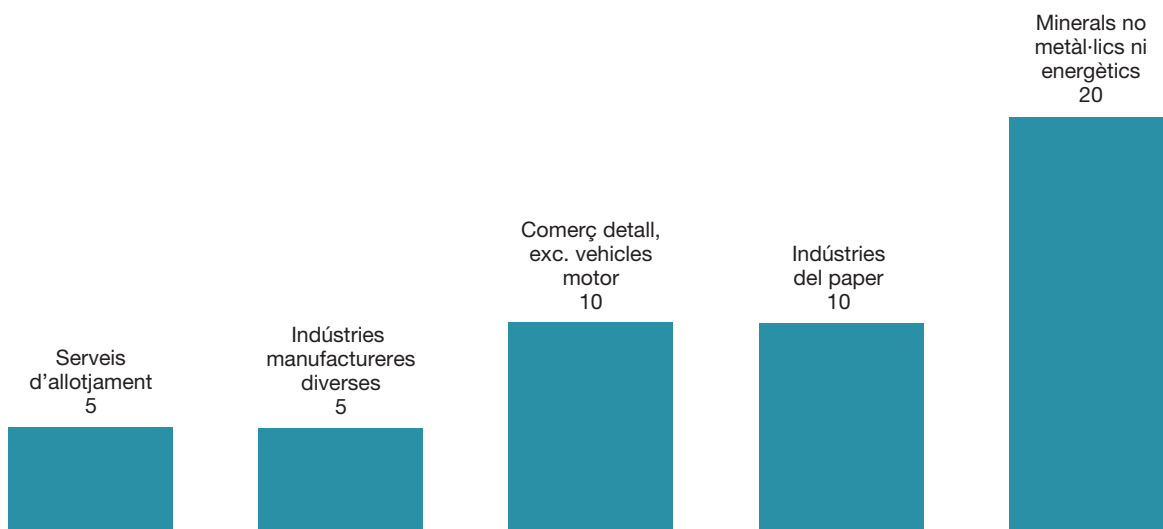
Pel que fa al nombre d'**empreses** (comptes de cotització), ha caigut en aquest període, concretament un -5,4 %, amb 11 empreses menys. En acabar l'any 2023 s'hi localitzen 191 empreses. Per subsectors, els guanys i les pèrdues d'empreses han estat majoritàriament poc remarcables, l'únic cas destacat és el del subsector de les indústries de productes alimentaris, que perd tres empreses respecte a un any abans.

Segons el Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics, l'any 2022 el teixit empresarial del Lluçanès consta de 112 empreses, que generen un volum de negoci consolidat de 176 milions d'euros. Es tracta, amb diferència, del teixit empresarial més reduït de la província de Barcelona, tant en termes de facturació, com d'ocupació, com de nombre d'empreses. Gairebé una tercera part de la facturació del Lluçanès prové del comerç a l'engròs d'alimentació i begudes (55 milions d'euros).

Del 2020 al 2021, la facturació comarcal va créixer un 6,9 %, augment molt inferior al registrat al conjunt de la província de Barcelona (13,3 %). El 2022, l'increment interanual ha estat d'un 24,2 %, molt per damunt del registrat al conjunt de la província de Barcelona (19,7 %).

Gràfic 5

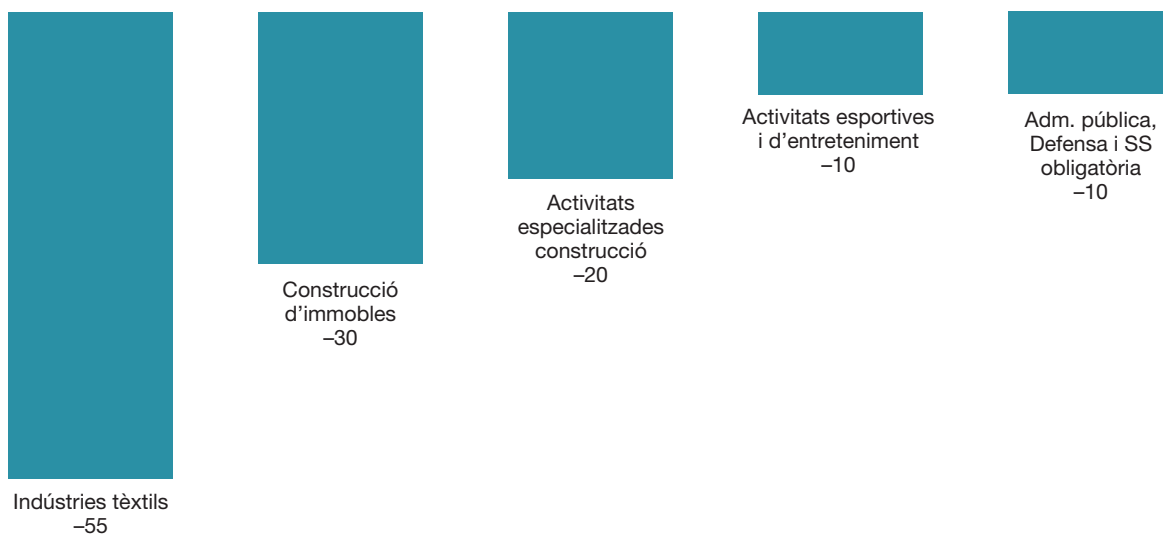
Subsectors d'activitat amb més guany de llocs de treball. Lluçanès, 2023 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

Gràfic 6

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball. Lluçanès, 2023 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

Dotze subsectors econòmics incrementen el nombre de llocs de treball, entre els quals destaquen: comerç al detall i indústries del paper (10 cadascun) i explotació de minerals no metàl·lics (30). Per contra, divuit subsectors perden llocs de treball, entre els quals les activitats especialitzades de la construcció (-20), la construcció d'immobles (-30) i les indústries tèxtils (-55).

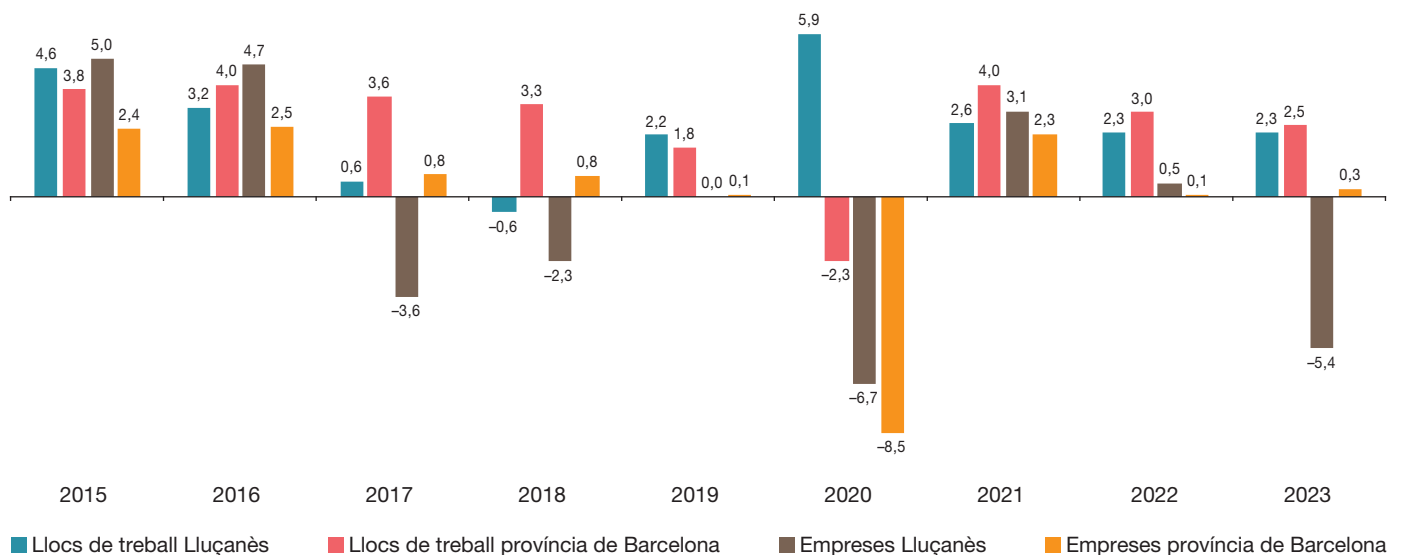
El nombre de **prestacions per desocupació** se situa en 133 a finals de l'any 2023, que són 22 menys que un any abans. Aquesta baixada en el nombre de prestacions ha propiciat una reducció de la taxa de cobertura sobre la població aturada registrada, que se situa en el 81,1 %, però encara molt per sobre de la del conjunt de la província (70,5 %). La taxa de cobertura s'ha reduït en 12,3 punts percentuals respecte a l'any anterior, però continua essent una de les més elevades entre totes les comarques de la província, només per sota del Maresme (81,6 %).

En relació amb els **contractes laborals** registrats al llarg de l'any 2023, amb 904 contractes, és la comarca que experimenta un menor decreixement en la contractació (-0,6 %), lluny de la reducció registrada a la província (-12,1 %). De fet, és l'única comarca on s'incrementa el nombre de contractes indefinits (17,7 %), mentre que la davallada de la contractació temporal és significativa

Gràfic 7

Taxes de variació interanual dels llocs de treball i empreses

(en percentatge)

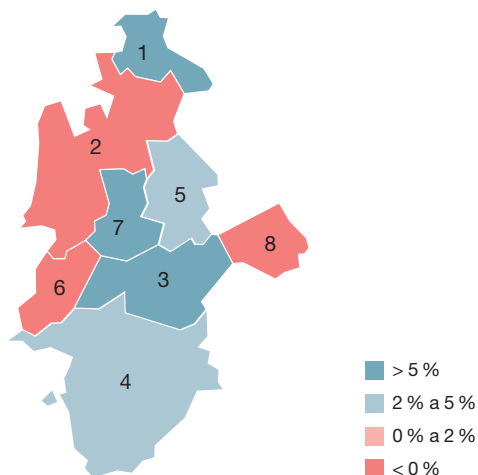

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

Mapa 5

Variació de llocs de treball registrats.

Lluçanès, 2023 (en percentatge)

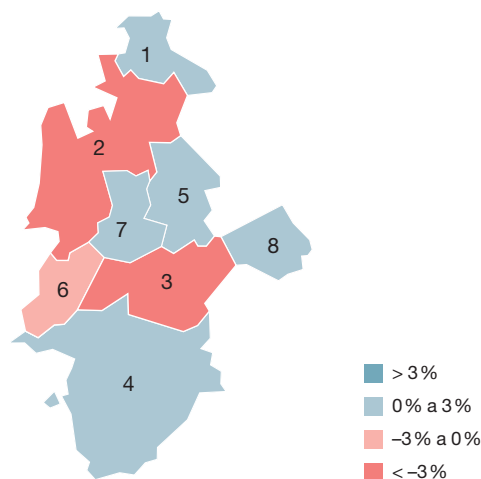
Els llocs de treball han crescut un 2,4 % el darrer any, gràcies al treball assalariat (2,9 %), però també al treball autònom (1,6 %). El nombre d'empreses es redueix un -5,4 %.

(-24,3 %). El descens ha estat extensiu a tots els grans sectors econòmics, amb especial incidència en la construcció (-21,1 %) i en l'agricultura (-30,9 %).

Els indicadors d'evolució **turística** del Lluçanès presenten una oferta d'allotjament bastant estabilitzada. Només el turisme rural ha guanyat places respecte al 2022, 17 places, i els HUT n'han perdut 6.

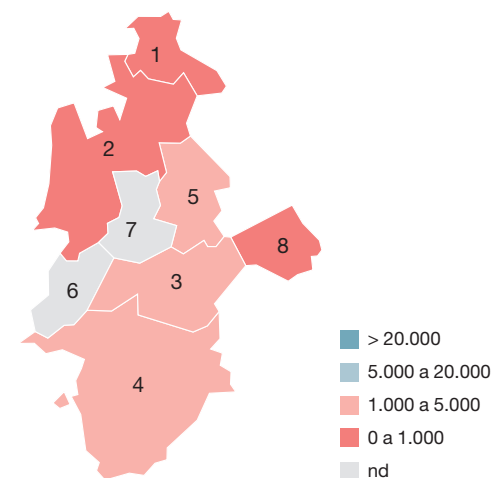
Mapa 6

Variació d'empreses registrades. Lluçanès, 2023 (en percentatge)

Mapa 7

Recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics. Lluçanès, 2023* (en euros)

* Inclou el 2n semestre de 2022 i el primer semestre de 2023, que correspon al 4t trimestre del 2022 i el 1r, 2n i 3r trimestres de 2023.

Font: LABturisme a partir de la Direcció General de Turisme

Tres municipis concentren la pèrdua d'empreses, entre els quals destaca Olost, que té 8 empreses menys que l'any 2022. Cap dels municipis de la comarca presenta més empreses que un any abans.

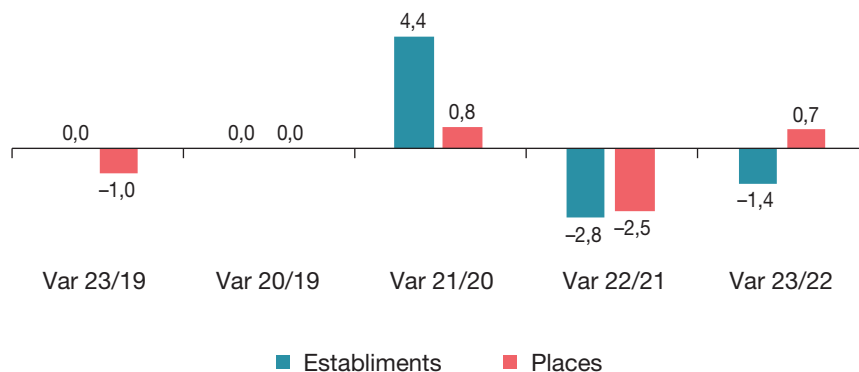
No es disposa de dades de demanda turística per a aquests municipis, ni per al conjunt de la comarca.

Finalment, la taxa turística (IETT) recaptada pels municipis del Lluçanès ha estat de 6.709 euros, un -22 % menys que el 2022. Cal tenir en compte que no es disposa de la dada comarcal, sinó dels imports recaptats pel conjunt de municipis de la comarca.

Pel que fa al **comerç**, l'any 2023 hi havia un total de 75 establiments comercials a la comarca, que ocupaven una superfície de venda de 6.522 m². Això suposa una baixada respecte a l'any 2021 d'un -17,6 % en el nombre d'establiments i d'un -4,4 % de la superfície de venda. La densitat comercial resultant és de 13,43 establiments per cada 1.000 habitants, 3,1 punts menys que l'any 2021, i 1.168 m² per cada 1.000 habitants, un -5,8 % menys. La superfície mitjana per establiment se situa en 87 m², 12 m² més que el 2021 (15,9 %), per sobre de l'increment a escala provincial (11,4 %).

Gràfic 8

Taxes de variació de l'oferta turística* (en percentatge)

* Inclou establiments i places en hotels, càmpings, turisme rural, apartaments turístics, habitatges d'ús turístic i albergs de joventut.

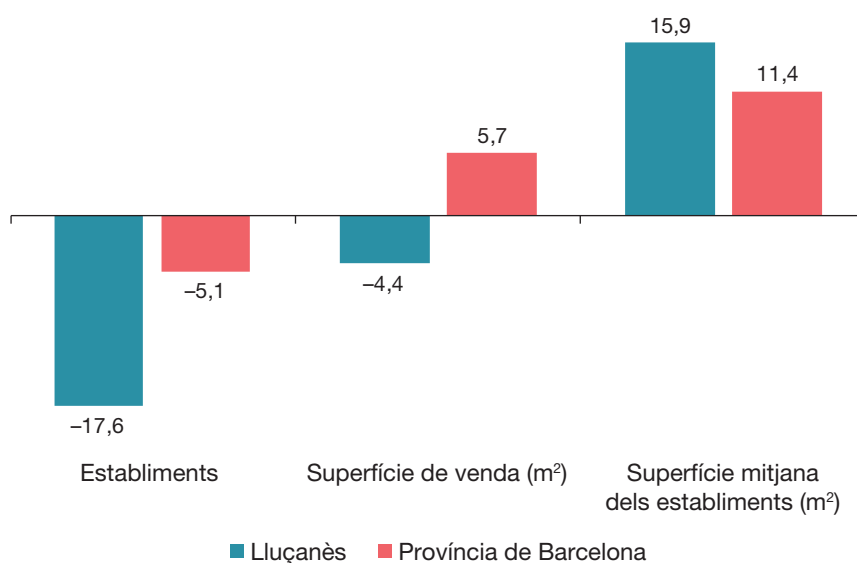
Font: LABturisme a partir del Registre de Turisme de Catalunya i la Direcció General de Joventut

L'oferta d'establiments comercials i de superfície de venda és la més limitada entre totes les comarques barcelonines; a més, es redueixen respecte a l'any 2021.

La darrera Enquesta d'hàbits de consum i compra a la comarca 2019 no recull informació sobre la comarca del Lluçanès, que s'ha configurat amb posterioritat a la realització de l'enquesta.

Gràfic 9

Taxes de variació del comerç (en percentatge)

L'oferta de places en establiments d'allotjament turístic als municipis del Lluçanès supera les 850 en el conjunt de totes les tipologies analitzades.

Font: Cens d'establiments comercials de Catalunya. Departament d'Empresa i Treball i Consell General de Cambres de Catalunya